

Vertinimo instrukcija

2016 m. valstybinio brandos egzamino užduotis
(pakartotinė sesija)

I. Saugus ir teisėtas informacijos ir interneto naudojimas

Kl. nr.	Maks. taškų skaičius	Atsakymai ir komentarai
1	1	A
2	1	D
3	1	Virusai perduodami per duomenų laikmenas.
4	1	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Neskelbti privačių asmens duomenų ir kitos konfidencialios (asmeninės) informacijos. Nesinaudoti socialiniais tinklais. Neapsiriboti vien tik virtualiu bendravimu. <p><i>Galimi ir kiti teisingi atsakymai.</i></p>
5	2	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kopijavimas Modifikavimas Pardavimas (platinimas) Licencijos keitimas. <p><i>Po 1 tašką už kiekvieną skirtingą teisingą atsakymą.</i> <i>Galimi ir kiti teisingi atsakymai.</i> <i>Jei kandidatas nurodo daugiau atsakymų negu prašoma užduotyje, vertinami tik pirmi atsakymai.</i></p>
6	2	<p>6.1. Ne.</p> <p>6.2. Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Įrodyti savo tapatybę. Nurodyti el. pašto adresą. Atsakyti į kontrolinius klausimus. Pateikti asmens dokumentą. <p><i>Galimi ir kiti teisingi atsakymai.</i></p>
7	2	<p>7.1. Patvirtinti asmens tapatybę.</p> <p>7.2. Patvirtinti pasirašyto dokumento autentiškumą.</p>

II. Tekstinių dokumentų maketavimas

Užduoties dalis	Vertinimo kriterijai	Taškai	
1	Sukurta bent viena puslapiinė <i>poraštė</i> .	1	2
	Sukurtos visos puslapiinės <i>poraštės</i> su tinkamu tekstu.	1	
2	Sudaryta teisingos struktūros lentelė.	1	5
	Teisingai perkelti (yra tik lentelėje) visi tekstai . Pastaba. Jei tekstas tik nukopijuotas, taškas neskiriamas.	1	
	Teisingai perkeltos visos iliustracijos . Pastaba. Jei iliustracijos tik nukopijuotos, taškas neskiriamas.	1	
	Visų pirmosios eilutės langelių paraštės 0,25 cm.	1	
	Visų antrosios eilutės langelių aukštis 3 cm.	1	
3	Visos iliustracijos nuosekliai sunumeruotos automatinėmis priemonėmis (numerio vieta nesvarbu).	1	2
	Numeruojama romėniškais skaičiais: I, II, ...	1	
4	Sukurtas nuoseklus dviejų lygių sąrašas.	1	5
	Pirmo lygio numeravimo stilius – didžiosios raidės su tašku A.	1	
	Antro lygio numeravimo stilius – arabiškas skaičius laužtiniuose skliaustuose [1]	1	
	Antro lygio teksto įtrauka nuo kairiosios paraštės – 2 cm, numerio įtrauka – 1 cm.	1	
	Sakiniai didžiosiomis raidėmis yra pirmo lygio, kiti sakiniai – antro lygio.	1	
5	Puslapis suskirstytas į dvi skiltis.	1	6
	Pirmos skilties plotis – 4 cm.	1	
	Tarpai tarp skilčių – 2 cm.	1	
	Skiltys atskirtos vertikalia linija.	1	
	Yra sekcijos lūžis po antraštės.	1	
	Yra lūžis po pirmosios iliustracijos (paliekant tik iliustraciją pirmoje skiltyje).	1	

III. Skaitinės informacijos apdorojimas skaičiuokle

Užduoties dalis	Vertinimo kriterijai	Taškai	
1.1	Galimas variantas: =G2+H2*10+I2*100+J2*1000+K2*10000+L2*100000 Galimos ir kitos formulės.	1	2
	Formulėje naudojamos mišrios arba santykinės koordinatės (formulė turi būti laisvai kopijuojama).	1	
1.2	Galimas variantas: =IF(A2>M2;"pradinis";IF(M2>A2;"apverstas";"lygūs")) Vienas taškas, jei teisingai nustato bent vieną atvejį. Du taškai, jei teisingai nustato visus tris atvejus.	2	3
	Formulėje naudojamos mišrios arba santykinės koordinatės (formulė turi būti laisvai kopijuojama).	1	
1.3	1 raktas: D5 (F), didėjimo tvarka. 2 raktas: D1 (B), mažėjimo tvarka.		2
	Teisingai užpildyti 2 arba 3 langeliai.	1	
	Teisingai užpildyti visi 4 langeliai.	1	
1.4	Sukurta skritulinė („pyrago“) diagrama, kurios viršutinis kairysis kampas yra langelyje P6 .	1	5
	Diagramos aukštis 8 cm, plotis 8 cm. Pastaba. Taškas skiriamas tik už abu teisingai atliktus veiksmus.	1	
	Diagramoje atvaizduojami tik bloko P1 : Q4 duomenys.	1	
	Pridėtos etiketės, kuriose rodomi palyginimo rezultatai ir jų dažniai.	1	
	Diagramos pavadinimas yra tekstas „Dažnis“ su nuoroda į Q1 .	1	
2	Atrinkti kybojimo pratimo rezultatai.	1	2
	Atrinktos lyginės mėnesio dienos.	1	
3.1	=AVERAGE(C2;C4;C6;C8;C10;C12) arba =(C2+C4+C6+C8+C10+C12)/6 Galimi ir kiti variantai.	1	2
	Formulėje teisingai nurodytos koordinatės kopijavimui atlikti, formulė nukopijuota į F3 .	1	
3.2	Tinkamai atskirta sveikoji dalis: =TRUNC(F2)	1	2
	Tinkamas formatas: rodomi du skaitmenys po kablelio.	1	
3.3	H2 formulė: =MAX(C2;C4;C6;C8;C10;C12)	1	2
	Formulė nukopijuota į H3 , o koordinatės nurodytos santykinės arba mišriosios.	1	

IV. Programavimo praktinės užduotys

1 užduotis. Ūgis

Programos vertinimas

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	12	Visi taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo: <ul style="list-style-type: none"> failo paruošimas skaityti, uždarymas baigus skaityti; teisingi duomenų skaitymo ciklai, nuskaityti duomenys; antrą kartą skaitomas failas nuo pradžios. 	3 (1) (1) (1)	Vertinama tada, kai neskiriama taškų už testus.
Teisingai spausdinami rezultatai į failą: <ul style="list-style-type: none"> failo paruošimas rašyti, uždarymas baigus rašyti; teisingai išvedami rezultatai. 	2 (1) (1)	
Teisingai nustatoma ūgių vidurkio sveikoji dalis, naudojant sveikųjų skaičių dalybą: <ul style="list-style-type: none"> ciklas per mokinius, pradinė sumos reikšmė; sumuojami ūgiai; po ciklo suskaičiuojama ūgių vidurkio sveikoji dalis. 	3 (1) (1) (1)	
Teisingai suskaičiuojama, keli mokiniai yra aukštesni už vidurkio sveikąją dalį: <ul style="list-style-type: none"> ciklas per mokinius, kiekio pradinė reikšmė; kaupiamas aukštesnių už vidurkio sveikąją dalį mokinių skaičius (ir patikrinimo sąlyga). 	2 (1) (1)	
Teisingos kitos funkcijos ¹ , jeigu jų yra, ir <code>main()</code> funkcija ² .	2	
Sukurta ir naudojama funkcija, apskaičiuojanti mokinių ūgių vidurkio sveikąją dalį, randamą naudojant sveikųjų skaičių dalybą: <ul style="list-style-type: none"> antraštė; panaudojimas. 	2 (1) (1)	Visada vertinama.
Sukurta ir naudojama funkcija, apskaičiuojanti, keli mokiniai yra aukštesni už ūgių vidurkio sveikąją dalį: <ul style="list-style-type: none"> antraštė; panaudojimas. 	2 (1) (1)	
Nėra naudojami masyvai ar kitos duomenų struktūros.	1	
Teisingai aprašyti ir naudojami kintamieji.	1	
Komentuojamos programos dalys.	1	
Laikomasi rašybos taisyklių. Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.	1	
Iš viso taškų	20	

Pastabos

- Failų paruošimas darbui ir uždarymas nevertinami, jeigu jie nenaudojami teisingai veiksmuose.
- Funkcijų (procedūrų) antraštės nevertinamos, jeigu nėra teisingai panaudojamos veiksmuose ir jeigu jos neatlieka veiksmų, nurodytų užduotyje.
- Jeigu funkcijų (procedūrų) turinys neatitinka nurodymų, jos vertinamos kartu su pagrindine funkcija (programa).

¹ Pascal programavimo kalboje C++ void tipo funkcija suprantama kaip procedūra.

² Pascal programavimo kalboje C++ `main()` funkcija suprantama kaip pagrindinė programa.

- *Pascal* neuždaryto failo atidaryti su kitu failo kintamuoju negalima. Tuo pačiu kintamuoju galima (antras `reset()`). *C++* galima failą neuždarinėti.
- *Pascal* rezultatų failą **būtina** uždaryti.
- Užduotyje nenurodyta, kurios funkcijos `void` tipo. Kandidatas *C++* rašo savo nuožiūra. *Pascal* – funkcija.

2 užduotis. Takai

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	22	Visi taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo: <ul style="list-style-type: none"> failo paruošimas skaityti, uždarymas baigus skaityti; teisingai nuskaityta parametro <code>n</code> reikšmė ir ciklo antraštė; teisingai nuskaityti duomenys (tako pavadinimas ir skaičius). 	4 (1) (1) (2)	Vertinama tada, kai neskiriama taškų už testus.
Teisingai spausdinami rezultatai į failą: <ul style="list-style-type: none"> failo paruošimas rašyti, uždarymas baigus rašyti; teisingai spausdinami atsakymai (ciklas ir spausdinimas). 	3 (1) (2)	
Teisingai apskaičiuojamas skirtingų takų skaičius: <ul style="list-style-type: none"> teisingai rasta / atpažinta, kiek yra skirtingų takų: <ul style="list-style-type: none"> teisingai rastas skirtingų takų skaičius – 3 taškai; sąrašo skaičius yra beveik teisingas, pvz., vienu įrašu per mažai, arba yra papildoma „šiukšlė“; pataisius nedidelę loginę klaidą, sąrašas būtų teisingas – 2 taškai; yra teisingų skaičiavimo užuomazgų – 1 taškas. Teisingai rasti / atpažinti / išsaugoti skirtingi takai: <ul style="list-style-type: none"> teisingai rasti visi skirtingi takai – 3 taškai; teisingai rasta dalis skirtingų takų (kai kurie takai kartojasi arba yra praleisti) – 2 taškai; yra teisingų skaičiavimo užuomazgų – 1 taškas. Teisingai sumuojama, kiek iš viso laiko per mėnesį buvo eita tuo taku: <ul style="list-style-type: none"> nustatoma pradinė sumos reikšmė – 1 taškas; teisingai sumuojami laikai – 1 taškas. 	8 (3) (3) (2)	
Teisingai atliekamas rikiavimas: <ul style="list-style-type: none"> teisingai sudaromi rikiavimo ciklai (nesvarbu, kiek jų yra); teisingai lyginami duomenys (nesvarbu, keliose vietose); jei lyginama pagal vieną požymį, skiriamas 1 taškas, jei pagal abu – 2 taškai; teisingai sukeičiami duomenys masyve (nesvarbu, keliose vietose). 	5 (2) (2) (1)	
Teisingos kitos funkcijos ³ , jeigu jų yra, ir <code>main()</code> funkcija ⁴ .	2	
Teisingai aprašyti ir naudojami struktūros duomenų tipai duomenims saugoti: <ul style="list-style-type: none"> teisingi aprašymai; panaudojimas. 	2 (1) (1)	Visada vertinama.
Teisingai aprašyti ir naudojami masyvai ir kiti kintamieji duomenims saugoti: <ul style="list-style-type: none"> teisingi aprašymai; panaudojimas. 	2 (1) (1)	

³ Pascal programavimo kalboje C++ `void` tipo funkcija suprantama kaip procedūra.

⁴ Pascal programavimo kalboje C++ `main()` funkcija suprantama kaip pagrindinė programa.

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Teisinga rikiavimo funkcijos ³ antraštė, teisingas kreipinys į ją. Gali būti kelios funkcijos, kurių bendras darbo rezultatas yra surikiuoti skaičių rezultatai.	2	
Prasmingai pavadinti kintamieji. Komentuojamos programos dalys.	1	
Laikomasi rašybos taisyklių. Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.	1	
Iš viso taškų	30	

Pastabos

- Failų paruošimas darbui ir uždarymas nevertinami, jeigu jie nenaudojami teisingai veiksmuose.
- Funkcijų (procedūrų) antraštės nevertinamos, jeigu nėra teisingai panaudojamos veiksmuose ir jeigu jos neatlieka veiksmų, nurodytų užduotyje.
- Jeigu funkcijų (procedūrų) turinys neatitinka nurodytų nurodymuose, tai jos vertinamos kartu su pagrindine funkcija (prg).
- Užduotyje nenurodyta, kurios funkcijos `void` tipo. Kandidatas `C++` rašo savo nuožiūra. *Pascal* – funkcija.